

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. tammikuuta 2022
(OR. en)

5171/1/22
REV 1

LIMITE

EF 5
ECOFIN 25
ENV 17
SUSTDEV 5

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 22/2021 "Kestävä rahoitus: Johdonmukaisemmat EU:n toimet ovat tarpeen, jotta rahoitusta saadaan ohjatuksi kestäviin investointeihin"

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena rahoituspalvelukomitean laatimat ja talous- ja rahoituskomitean 10. tammikuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 22/2021.

Neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 22/2021

"Kestävä rahoitus: Johdonmukaisemmat EU:n toimet ovat tarpeen, jotta rahoitusta saadaan ohjatuksi kestäviin investointeihin"

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PANEE MERKILLE Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 22/2021 "Kestävä rahoitus: Johdonmukaisemmat EU:n toimet ovat tarpeen, jotta rahoitusta saadaan ohjatuksi kestäviin investointeihin"¹;
2. PALAUTTAA MIELEEN 21. lokakuuta 2021 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät², joissa Eurooppa-neuvosto "peräänkuuluttaa kunnianhimoisia globaaleja toimia ilmastonmuutoksen torjumiseksi", "palauttaa mieleen EU:n ja sen jäsenvaltioiden sitoutumisen ilmastorahoituksen lisäämiseen" ja vaatii "kunnianhimoista vuoden 2020 jälkeistä maailmanlaajuisista biodiversiteettikehystä, jotta voidaan pysäyttää luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja kääntää tämä suuntaus";
3. PALAUTTAA MIELEEN viimeisimmät päätelmänsä ilmastorahoituksesta³ ja muistuttaa erityisesti korostaneensa Pariisin sopimuksen kiireellistä ja kunnianhimoista täytäntöönpanoa sekä sitä, että on tärkeää edistyä nopeasti ja kunnianhimoisesti sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamisessa;

¹ Asiak. 12110/21.

² Asiak. EUCO 17/21.

³ Asiak. 12203/21.

4. TOISTAA, että tähän sisältyy niin julkisten kuin yksityistenkin kotimaisten ja kansainvälisten rahoitusvirtojen sovittaminen johdonmukaisiksi suhteessa vähäpäästöiseen kehityskulkuun ja kehitykseen, jossa joustavasti mukaudutaan muuttuvaan ilmastoon. Näin tuetaan ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvien tavoitteiden saavuttamista, jotta Pariisin sopimuksen ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteet voidaan saavuttaa, erityisesti pääomamarkkinaunionin syventämiseen tähtävillä toimenpiteillä;
5. KOROSTAA, että kestävä rahoitus ja pääomamarkkinaunioni ovat toisiaan tukevia aloitteita; TOTEAA, että edistyminen pääomamarkkinaunionin syventämisessä on olennaisen tärkeää, jotta voidaan aktiivisesti edistää kestävä rahoituksen kehittämistä, jolloin se voi saavuttaa mahdollisimman suuren potentiaalin ja vaikutuksen ja hyödyttää Euroopan pääomamarkkinatoimintaa kokonaisuudessaan;
6. VAHVISTAA myös sekä sen, että on tarpeen lisätä yksityisen rahoituksen mobilisointia merkittävästi, jotta edesautetaan Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen mukaisten kestävä kehityksen 17 tavoitteen saavuttamista, Addis Abeban toimintasuunnitelman toteuttamista olennaisena osana kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa ja Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa, että sen, että julkisella politiikalla, julkinen rahoitus mukaan luettuna, ja alakohtaisilla etenemissuunnitelmilla voi olla merkittävä vipuvaikutus tässä suhteessa;
7. KOROSTAA lisäksi samassa hengessä ja kestävä kasvun edistämistä koskevan laajemman tavoitteen mukaisesti, että on tärkeää panna täysimääräisesti täytäntöön vuoden 2018 kestävä rahoituksen toimintasuunnitelma ja edistää edelleen tuota tavoitetta, erityisesti noudattamalla komission heinäkuussa 2021 esittämää strategiaa kestävä talouteen siirtymisen rahoittamiseksi⁴, myös siltä osin kuin on kyse sen tavoitteiden, erityisesti oikeudenmukaisen siirtymän ja osallistavuuden tavoitteiden, saavuttamisesta; MUISTUTTAA tässä yhteydessä, että on tärkeää parantaa pk-yritysten ja yrittäjien mahdollisuuksia saada kestävä ja vihreä rahoitusta;

⁴ Sellaisena kuin Euroopan komissio sen hyväksyi 6. heinäkuuta 2021 (Strategy for financing the transition to a sustainable economy, Euroopan komissio (europa.eu)).

8. KOROSTAA, että on tärkeää parantaa kestävästä rahoituksesta koskevan EU:n lainsäädäntökehityksen johdonmukaisuutta, virtaviivaisuutta ja avoimuutta; KEHOTTA komissiota edistämään kansainvälistä johdonmukaisuutta ja kilpailukykyä ja toteuttamaan kattavan arvioinnin kyseisen lainsäädäntökehityksen tehokkuudesta ja johdonmukaisuudesta vahvistettujen raportointivaatimusten mukaisesti;
9. KATSOO, että strategia on yksi useista julkisen politiikan välineistä, jotka sisältyvät laajempaan EU:n vihreän kehityksen ohjelman kehikseen, yhdessä kansallisten ja EU:n tason talousarviovälineiden ja finanssipoliittisten toimenpiteiden, kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien ja asianmukaisen, niin EU:ssa kuin maailmanlaajuisesti tapahtuvan hiilen hinnoittelun kanssa;
10. KOROSTAA, että kestävästä rahoituksen toimintakehys on suunniteltu toimimaan yhdessä muiden poliittisten kehysten, kuten 55-valmiuspaketin ja julkisen rahoituksen, kanssa ja että kestävä rahoitus on olennainen osa rahoituspalvelupolitiikkaa; TOISTAA, että koska kestävästä siirtymään tarvittavien investointien suuruusluokka ylittää selvästi julkisen sektorin kapasiteetin, kestävästä rahoituksen kehiksen keskeisenä tavoitteena on kanavoida yksityisiä rahoitusvirtoja asiaan liittyvään taloudelliseen toimintaan;
11. edellä esitetyn perusteella PANEE MERKILLE, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa pyritään arvioimaan, onko komissio ryhtynyt asianmukaisiin toimiin yksityisen ja julkisen rahoituksen ohjaamiseksi uudelleen kestäviin investointeihin. Erityiskertomuksessa otetaan huomioon, että komissio on keskittänyt toimensa markkinoiden avoimuuden lisäämiseen, mutta lopuksi todetaan, että edellä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan johdonmukaisempia EU:n toimia, ja esitetään kuusi suositusta, joita tarkastellaan jäljempänä;

12. PANEE MERKILLE erityiskertomuksessa esitetyt havainnot ja suositukset, jotka koskevat vuoden 2018 toimintasuunnitelman toimenpiteiden päätökseen saattamista sekä vaatimusten noudattamiseen ja tarkastustoimintaan liittyvien järjestelyjen selkeyttämistä, ja erityisesti sen, että komission olisi
- saatettava päätökseen keskeneräiset asiat, erityisesti EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän osalta, ja toteutettava yritysten hallinnointia koskevia jatkotoimia;
 - selkeytettävä järjestelyjä, joilla tarkistetaan, että rahoitustuotteiden perustana olevat investoinnit ovat luokitusjärjestelmän mukaisia;
 - selkeytettävä tilintarkastajien ja valvojien roolia asiaan liittyvissä tarkastuksissa;
13. TOTEAA, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän on tarkoitus vaikuttaa keskeisellä ja ratkaisevalla tavalla EU:n kestäväen rahoituksen rakenteissa ja tukea EU:n maailmanlaajuisia johtoasemaa ilmastorahoituksen ja kestäväen rahoituksen edistämisessä;
14. TOTEAA lisäksi, että EU:n luokitusjärjestelmän, sellaisena kuin se on pantu täytäntöön komission 4. kesäkuuta 2021 hyväksymällä EU:n ilmastoluokitusjärjestelmää koskevalla delegoidulla säädöksellä⁵, käyttöönoton tämänhetkisessä vaiheessa pyritään tukemaan ympäristön kannalta kestävien toimintojen tunnistamista ja helpottamaan investointeja sellaisiin toimintoihin, myös mahdollistaviin ja siirtymätoimintoihin, jotka edistävät merkittävästi Pariisin sopimuksen määrällisten tavoitteiden saavuttamista, ja tällaisen yhdenmukaistamisen todentamista; KEHOTTA komissiota harkitsemaan vaihtoehtoja siirtymätoimien ottamiseksi huomioon oikeudenmukaisella ja osallistavalla tavalla sekä harkitsemaan edelleen muidenkin kestävyystavoitteiden sisällyttämistä, kuten luokitusjärjestelmäasetuksen tarkistuslausekkeessa edellytetään;

⁵ Komission delegoitu asetus (EU).../... Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 täydentämisestä vahvistamalla tekniset arviointikriteerit, joilla määritetään, millä edellytyksillä taloudellista toimintaa pidetään ilmastonmuutoksen hillintää tai ilmastonmuutokseen sopeutumista merkittävästi edistävänä ja aiheuttaako kyseinen taloudellinen toiminta merkittävää haittaa millekään muulle ympäristötavoitteelle (C/2021/2800 final – ei voimassa ennen kuin se julkaistaan EUVL:ssä).

15. PANEE MERKILLE komission mahdollisen aloitteen ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevasta huolellisuusveloitteesta ja KOROSTAA, että yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän sääntelyn jatkamisen tarpeellisuus ja tarkoituksenmukaisuus olisi osoitettava näyttöön pohjautuvin perustein ja vaikutustenarvioinnein ottaen asianmukaisesti huomioon erilaiset oikeudelliset ja taloudelliset olosuhteet eri jäsenvaltioissa;
16. KEHOTTAÄ komissiota myös selventämään jäsenvaltioiden kanssa järjestelyjä, joiden avulla niiden toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa valvoa rahoitusmarkkinoiden toimijoiden kestävyyyteen liittyvien tietojen julkistamista tarkoituksena lähentää valvontakäytäntöjä varmistamalla EU:n lainsäädännön johdonmukainen soveltaminen; ja KANNUSTAA edistymään yhtiöiden kestävyystietojen tarkastamiseen ehdotettuja järjestelyjä koskevassa lainsäädäntäprosessissa;
17. siltä osin kuin on kyse kestävän rahoituksen paremmasta edistämisestä kasvihuonekaasupäästöjen hinnoittelulla PANEE MERKILLE erityiskertomuksessa esitetyt havainnot ja suosituksen, jonka mukaan komission olisi määriteltävä lisätoimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan, että kasvihuonekaasupäästöjen hinnoittelussa otetaan paremmin huomioon niiden ympäristökustannukset;
18. TOTEAA, että erityiskertomuksen johtopäätöksen mukaan komission toimet yksityisen rahoituksen ohjaamiseksi uudelleen kestäviin investointeihin eivät ole vaikuttavia, jos kielteisiä ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia sivuvaikutuksia ei oteta huomioon taloudellisen toiminnan hinnoittelussa;
19. KATSOO, että rahoitusmarkkinapolitiikan on täydennettävä ilmasto- ja vihreää siirtymää koskevien poliittisten välineiden laajaa kirjoa muun muassa hinnoitteluriskien, kestäättömän toiminnan kustannusten ja kestävien investointien riski-tuottoprofiilin kannalta, ja katsoo näin ollen, että tarvitaan lisäedistystä sekä rahoituksellisten että muiden toimenpiteiden osalta;

20. PANEE MERKILLE tähän liittyen komission työn EU:n päästökauppajärjestelmän ja taakanjakoasetuksen tarkistamiseksi ja korostaa samalla, että on tärkeää säilyttää kokonaisvaltainen näkemys kaikista ehdotetuista ja olemassa olevista välineistä, joita voitaisiin käyttää näiden tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien ehdotettu hiilirajamekanismi ja yhteys 55-valmiuspaketissa esitettyihin lisävälineisiin, ja että on tarpeen seurata niiden yhteisvaikutusta, myös yksittäisten jäsenvaltioiden tasolla;
21. PANEE MERKILLE InvestEU-ohjelman ilmastoon ja ympäristöön liittyviä tuloksia koskevan raportoinnin osalta erityiskertomuksessa esitetyt havainnot ja suositukset, joiden mukaan komission olisi
- ilmoitettava, miltä osin InvestEU:n ilmastomenoja seurataan käyttäen EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää;
 - raportoitava asiaankuuluvien päätökseen saatettujen rahoitustoimien ilmastoon liittyvistä tuloksista;
22. TOTEAA, että kestävyysluokitusjärjestelmä ei välttämättä ole ainoa väline, jolla voidaan seurata siirtymätoimia, ja KEHOTTA komissiota työskentelemään ilmasto- ja kestävyysraportointia koskevan InvestEU-raportointijärjestelmän luomiseksi asiaankuuluvien tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti ja yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa InvestEU-rahaston käyttöönotossa, erityisesti Euroopan investointipankkiryhmän (EIP-ryhmä) ja kansallisten kehitys- ja edistämispankkien kanssa;
23. kestävien hankkeiden jatkumon luomisen osalta PANEE MERKILLE erityiskertomuksessa esitetyt asiaa koskevat havainnot ja suositukset, joiden mukaan komission olisi
- asetettava neuvontatuen painopisteeksi alueet ja alat, joilla on suuri kestävien investointien tarve vähäiset valmiudet luoda tarvittavia hankkeita;
 - autettava jäsenvaltioita kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisen yhteydessä parantamaan investointitarpeita koskevien tietojen kattavuutta ja johdonmukaisuutta;

24. PITÄÄ ratkaisevan tärkeänä, myös edellä mainittujen Eurooppa-neuvoston päätelmien valossa, että pyritään kaikkiin tavoin tunnistamaan paremmin ja täyttämään tarvittavat investointitarpeet kaikkialla EU:ssa; PYYTÄÄ näin ollen komissiota jatkamaan yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa, myös niiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanon yhteydessä, sekä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, myös InvestEU-rahaston käyttöönoton osalta; KEHOTTAÄ tässä yhteydessä tekemään pikaisesti sopimuksen InvestEU-rahaston täytäntöönpanoa koskevista erityisehdoista komission ja EIP-ryhmän, joka on sen tärkein toteutuskumppani, välillä;
25. mitä tulee "ei merkittävää haittaa" -periaatteen ja EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerien johdonmukaiseen soveltamiseen EU:n talousarviossa, PANEE MERKILLE erityiskertomuksessa esitetyt havainnot ja suositukset, joiden mukaan komission olisi
- sovellettava "ei merkittävää haittaa" -periaatetta kaikkialla EU:n talousarviossa;
 - sisällytettävä "ei merkittävää haittaa" -periaate tarkistettua varainhoitoasetusta koskevaan ehdotukseen;
 - sisällytettävä EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän kriteerit täysimääräisesti EU:n ilmastoseurantamenetelmiin sitä mukaa kuin ne tulevat saataville;
 - täydennettävä nykyistä raportointia EU:n talousarvion vaikutuksesta ilmastotoimiin julkistamalla ilmastoon liittyvät EU:n menot, jotka liittyvät 100 prosentin kertoimen soveltamiseen EU:n luokitusjärjestelmän kriteerien perusteella;
26. KOROSTAA, että "ei merkittävää haittaa" -periaatteen soveltamiseksi koko EU:n talousarviossa on ensin tarpeen kehittää johdonmukainen ja asianmukaisesti yhdenmukaistettu lähestymistapa tätä varten ja että ensin olisi muun muassa otettava käyttöön tehokas menetelmä ilmastoon ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä menoja varten; TOTEAA, että tällaisella lähestymistavalla olisi näin ollen varmistettava periaatteen noudattaminen lisäämättä merkittävästi hallinnollisia kustannuksia; KOROSTAA, että sen mahdollisia vaikutuksia on tarkasteltava ja arvioitava huolellisesti, myös yksittäisten jäsenvaltioiden tasolla, ennen kuin tämä periaate voidaan panna täytäntöön EU:n budjettipolitiikassa;

27. PANEE MERKILLE, että asiaankuuluvat EU:n talousarviovälineet ja -ohjelmat on otettu käyttöön ilman vahvistettua EU:n kestävyysluokitusjärjestelmää;
28. TOTEAA kuitenkin, että sellaisten kertoimien tai muiden vaikutustenseurantastandardien soveltamisen jatkaminen, jotka eivät ole EU:n luokitusjärjestelmän mukaisia, saattaa johtaa siihen, että julkisessa ja yksityisessä yhteisrahoituksessa näyttäisi sovellettavan kaksia eri standardeja;
29. KOROSTAA, että EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä on suunniteltu siten, että rahoitusmarkkinoiden toimijat tai liikkeeseenlaskijat voivat käyttää sitä vapaaehtoisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluvia yrityksiä, avoimuuden ja raportoinnin lisäämiseksi ja siten sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi;
30. TOTEAA kuitenkin, että tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan on huolellisen tapauskohtaisen arvioinnin perusteella edelleen mahdollista parantaa EU:n vihreän kehityksen ohjelman mukaisen haittavaikutusten välttämisen periaatteen ja EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän perustana olevan "ei merkittävää haittaa" -periaatteen johdonmukaista soveltamista ja pyrkiä mahdollisimman korkeaan ympäristökestävyyteen ja tarvittaessa sosiaaliseen kestävyys ottaen samalla huomioon jäsenvaltioiden erilaiset lähtökohdat ja erityiset julkisten investointien tarpeet, myös mahdollisuuksien mukaan kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien avulla;

31. KEHOTTA komissiota tutkimaan mahdollisuutta tehostaa asteittain asiaankuuluvien indikaattoreiden yhdenmukaistamista EU:n luokitusjärjestelmän kanssa ottaen asianmukaisesti huomioon kyseisten välineiden ja ohjelmien erityispiirteet ja monimutkaisuus sekä parantaa rahoitustoimien ilmastovaikutuksia koskevia menetelmiä ja raportointia;
32. KEHOTTA komissiota myös saattamaan ajan tasalle hyvissä ajoin tiedonantonsa EU:n talousarvion tuloksellisuuskehiksestä vuosia 2021–2027 koskevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä⁶;
33. Kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman ja kestävään talouteen siirtymisen rahoitusta koskevan strategian seurannan ja raportoinnin osalta PANEE MERKILLE erityiskertomuksessa esitetyt asiaa koskevat havainnot ja suositukset, joiden mukaan komission olisi
- laadittava yhteiset tuloksellisuusindikaattorit;
 - raportoitava toimintasuunnitelman ja kestävään talouteen siirtymisen rahoitusta koskevan strategian täytäntöönpanosta;
34. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE nämä tilintarkastustuomioistuimen suositukset ja KEHOTTA komissiota ryhtymään asianmukaisiin jatkotoimiin;
35. PYYTÄÄ komissiota yhteistyössä jäsenvaltioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa, erityisesti InvestEU-ohjelman käyttöönoton osalta, viemään eteenpäin edellä mainittujen tilintarkastustuomioistuimen suositusten ja niihin liittyvien neuvoston näkökohtien ja päätelmien myöhempää arviointia ja mahdollista täytäntöönpanoa sekä raportoimaan edistymisestä säännöllisesti neuvostolle vuoden 2022 ensimmäisestä neljänneksestä alkaen.

⁶ Asiak. 9665/21.